

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР В УМОВАХ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ УКРАЇНИ

*Кремінська О.І., викладач спеціальних дисциплін відділення «Агрономія»,
спеціаліст I категорії*

t-mail: kreminska4@gmail.com

*Відокремлений структурний підрозділ «Кам'янець-подільський фаховий
коледж закладу вищої освіти «Подільський державний університет»*

Продукція рослинництва сьогодні не тільки забезпечує продовольчу безпеку України, а і є основною складовою експортного потенціалу нашої держави. Для того, щоб Україна зберегла свої позиції і у подальшому нарощувала експортний потенціал, необхідно впроваджувати сучасні інноваційні технології в галузі рослинництва.

Тому забезпечення сталого розвитку рослинництва є одним із основних завдань Уряду на найближчу перспективу. Досвідчені аграрії стверджують: щоб мати успішне та прибуткове виробництво, потрібно застосовувати у своїй роботі сучасні інноваційні технології.

Оскільки сорт – один із важливих засобів у підвищенні продуктивності сільськогосподарських культур, то оптимізація прийняття правильного рішення ґрунтується на сортах, які успішно пройшли державне випробування і занесені до Державного Реєстру сортів рослин, придатних до поширення в Україні.

Аграрна наука наразі знаходиться на новому етапі свого розвитку, який обумовлюється специфічними вимогами до підготовки висококваліфікованих спеціалістів аграрників та змінами підходів щодо технологій вирощування сільськогосподарських культур.

Україна це велика аграрна країна, зі своїми звичаями та традиціями, роль сільського господарства у економічному зростанні країни важко переоцінити. Саме аграрний сектор повинен стати джерелом росту нашої національної економіки. Зростання ВВП в Україні, обумовлене зростанням агросектору, удвічі ефективніше сприяє скороченню бідності, ніж зростання ВВП за рахунок інших галузей.

В сучасному аграрному виробництві основним фактором підвищення врожайності сільськогосподарських культур є освоєння та впровадження сучасних інтенсивних технологій вирощування, які запровадженні в передових країнах світу та господарствах України.

"Інноваційні технології в рослинництві", як наукова та навчальна дисципліна має важливе теоретичне і виробниче значення, тому що є розробником комплексного, системного підходу при вирощуванні польових культур та сприяє удосконаленню конкретних елементів технології.

Інноваційні технології – радикально нові чи вдосконалені технології, які істотно поліпшують умови виробництва або самі виступають товаром. Зазвичай мають знижену капіталомісткість, характеризуються більшою екологічністю й меншими енергопотребами.

Тому в Україні, враховуючи природний рівень родючості ґрунтів та

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РОСЛИННИЦТВІ

В ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ (25 травня 2022 р.)

сприятливі кліматичні умови, є можливість продовжити нарощувати виробництво зерна. Нині одним з основних гальмівних чинників такого розвитку є відсутність ведення значною кількістю сільськогосподарських підприємств цілеспрямованої інноваційної діяльності, як важливої передумови підвищення урожайності та ефективності виробництва зернобобових культур.

Враховуючи зарубіжний та вітчизняний досвід, можна виділити декілька основних пріоритетних напрямів інноваційного розвитку зернового господарства:

- реструктуризація й оновлення матеріально-технічної бази зернопродуктового підкомплексу;

- використання нових сортів, які забезпечать підвищення продуктивності та якості зерна.

- впровадження інноваційних (енергозберігаючих та інтенсивних) технологій виробництва зерна;

- удосконалення структури посівних площ в господарствах.

Інтеграція України у світовий економічний простір потребує переведення вітчизняного аграрного виробництва на якісно нову – інноваційну модель розвитку та формування сучасної ринкової технологічної і технічної політики. Для виробництва зерна в сільськогосподарських підприємствах налічується 182,6 тис. тракторів, при технологічній потребі більш як 400,0 тис., 44,3 тис. зернозбиральних комбайнів при технологічній потребі 75,0–80,0 тис. од., 90,0 тис. плугів при технологічній потребі 151,0 тис. од., 124,0 тис. культиваторів при технологічній потребі 210,0 тис. од., 68,5 тис. зернових сівалок при технологічній потребі 102,5 тис. од., та інші технічні засоби, що становить менше половини технологічної потреби. До того ж із зазначеної техніки понад 80% відпрацювала амортизаційні строки. Аналізуючи наявність і стан технічних засобів у господарствах слід відзначити, що технічний парк потребує значного оновлення.

На село слід направити енергонасичені трактори виробництва ВАТ «Харківський тракторний завод», ВО «Південний машинобудівний завод», трактори МТЗ, виготовлені на ТОВ «Укравтозапчастина», вітчизняні зернозбиральні комбайни «Херсонського комбайнового заводу», плуги, ґрунтообробні агрегати. Важливою складовою при цьому є високопродуктивна і високотехнологічна техніка. якісні показники якої мають бути доведені до рівня закордонних зразків.

Слід зазначити, що техніка, яка використовується у таких технологіях, є більш наукоємною, оскільки оснащена системами автоматизації контролю та управління технологічними процесами.

Значну інноваційну роль у забезпеченні високої ефективності сільськогосподарської техніки відіграють електронні системи. В конструкції тракторів і сільськогосподарських машин вони входять як незамінна складова частина у вигляді системи, що охоплює всю галузь рослинництва. Застосування супутникової навігаційної системи DGPS дає можливість знизити рівень фізичного навантаження, зменшити енергозатрати, приділити більше уваги технологічному процесу й одержати позитивний ефект завдяки максимальному використанню ширини захвату, недопущенню великих перекриттів між

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РОСЛИННИЦТВІ

суміжними проходами та перевитрат насіння, а також прогресивній організації праці.

Підвищення ефективності зерновиробництва практично не можливе без введення інновацій в галузь.

Для забезпечення підвищення якісних характеристик зерна та його конкурентоспроможності існує багато шляхів. Позитивного результату можна досягнути шляхом впровадження нових технологій виробництва, оптимізації машинно-тракторного парку, раціонального використання земельних ресурсів та обробітку ґрунту, ефективного розміщення посівів та дотримання сівозмін, введення нових більш продуктивних сортів та гібридів в залежності від зональності, застосування екологічнобезпечних та ресурсозберігаючих технологій.

Інноваційний напрям та оптимізація комплексу виробництва зерна, адаптація його до сучасних тенденцій розвитку ринку зернових продуктів дозволить збільшити показники економічної ефективності та прибутковості даної галузі.

Список використаної літератури

1. Навчальний посібник з дисципліни «Рослинництво» для студентів галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальності 201 «Агрономія» першого бакалаврського рівня. Вінниця: Видавництво ТОВ «Друк». 2020. 352 с.
2. Зінченко О. І. Рослинництво: Підруч. / О. І. Зінченко, В. Н. Салатенко, М. А. Білоножко – К.: Аграрна освіта, 2001. – 591 с.
3. <http://grain.in.ua/tehnologiya-viroshhuvannya-ozimoї-pshenici.html>